

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Overzicht resultaatontwikkeling 2025	4
3. Ontwikkeling van de weerstandscapaciteit	10
4. Investeringsbegroting	12
5. Conclusie	13

1. Inleiding

Deze 1e bestuursrapportage 2025 heeft als doel een beeld te schetsen van de financiële positie van de gemeente Terschelling per 1 april 2025. In afwijking van hetgeen is bepaald in artikel 6 lid van de Financiële Verordening Terschelling 2024' geeft deze bestuursrapportage eenmalig geen beeld van de financiële situatie over de eerste 4 maanden van het jaar, maar over de eerste 3 maanden. Dit is gedaan op uitdrukkelijk verzoek van de raad (lees: auditcommissie, zodat de bestuursrapportage niet in dezelfde maand hoeft te worden behandeld als de jaarrekening 2024 en de Kadernota 2026 e.v.

Vanzelfsprekend is er na drie maanden nog veel onduidelijk over de in de loop van het jaar te verwachten ontwikkelingen. Omwille van de wens u een zo duidelijk mogelijk beeld te presenteren, leek het ons verstandig al wel rekening te houden met het (voorlopig) resultaat van de jaarrekening 2024 hoewel de raad die jaarrekening naar verwachting pas in juli van dit jaar zal vaststellen.

Ontwikkelingen en effecten die nagenoeg zeker zijn voor 2025, zijn opgenomen in deze bestuursrapportage. Hierbij worden alleen de effecten voor het jaar 2025 gepresenteerd. Effecten en ontwikkelingen die betrekking hebben op de begroting voor 2026 en latere jaren worden gepresenteerd in de Kadernota 2026.

Als uitgangspunt voor deze 1e bestuursrapportage 2025 zijn de uitkomsten van de begroting 2025 genomen.

De 1e bestuursrapportage 2025 heeft de volgende opbouw, te weten:

- De ontwikkelingen van het resultaat in het jaar 2025.
- De ontwikkeling van het weerstandsvermogen in de jaren 2025 tot en met 2028 na verwerking van de resultaten van de 1e bestuursrapportage 2025.
- De ontwikkeling van de investeringskredieten.

Deze bestuursrapportage is op 6 mei 2025 door het college in concept vastgesteld en zal naar verwachting op 4 juni 2025 door de raad worden besproken.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong,

secretaris-directeur

Mr. R.S. Cazemier

Wvd. Burgemeester

2. Overzicht resultaatontwikkeling 2025

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de verwachte ontwikkeling van het resultaat over het jaar 2025. Hierbij is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de financiële ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden.

Onderstaande tabel laat de ontwikkelingen zien vanaf de primitieve begroting 2025 tot heden. Per vetgedrukte regel is aangegeven in welk P&C document deze wijzigingen zijn behandeld in de Raad. In de volgende paragrafen worden de nieuwe mutaties uit de 1e bestuursrapportage 2025 nader toegelicht.

Ontwikkeling begrotingssaldo 2025	2025
	in €
Uitgangspunt primitieve begroting 2025	849.000
<i>Wijzigingen 2e bestuursrapportage 2024</i>	<i>-167.000</i>
Resultaat na 2e bestuursrapportage 2024	682.000
<i>Autonome ontwikkelingen</i>	<i>-46.000</i>
<i>Raadsbesluiten</i>	<i>-195.000</i>
<i>Collegebesluiten</i>	<i>-22.000</i>
<i>Overige ontwikkelingen en voorstellen</i>	<i>577.000</i>
<i>Prioriteitenlijst</i>	<i>-599.000</i>
<i>Budgetoverhevelingen</i>	<i>-</i>
Resultaat na 1e bestuursrapportage 2025	397.000

In de tabellen hieronder wordt een toelichting gegeven op de mutaties per categorie van deze 1e bestuursrapportage 2025.

1.1. Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen	2025
	in €
Betaling wachtgelden oud-bestuurders	-188.000
Onttrekking voorziening wachtgeld	188.000
Raming OZB	-46.000
Totaal	-46.000

Betaling wachtgelden 2025 en onttrekking uit voorziening

Voormalige bestuurders van de gemeente hebben recht op wachtgeld wanneer zij geen andere inkomsten uit arbeid hebben. De wachtgeldverplichting voor de gemeente voor het jaar 2025 is berekend en wordt met dit besluit opgenomen in de begroting 2025.

Ramingen OZB

Naar aanleiding van het vaststellen van het definitieve tarief OZB en de aanslagoplegging van recente datum zijn de OZB-opbrengsten opnieuw berekend. De verwachting is dat deze voor 2025 € 46.000 lager zullen uitvallen dan geraamd in de primitieve begroting 2025.

1.2 Reeds genomen raadsbesluiten

In de afgelopen periode (december 2024 tot en met maart 2025) zijn er raadsbesluiten genomen die consequenties hebben voor het financieel perspectief. Deze besluiten zijn verwerkt in de ramingen voor 2025. Het saldo van deze raadsbesluiten is voor 2025 € 195.000 nadelig.

Raadsbesluiten	2025
	in €
Verlaging opbrengst afvalstoffenheffing n.a.v. tariefsverlaging (amendement, 12-12-2024)	-80.000
Rattenbestrijding (motie, 6-11-2024)	-51.000
Groenbeheerplan*	* -64.000
Totaal	-195.000

*Het betreft hier *het besluit van de raad van 23 april 2025*.

1.3 Collegebesluiten

Collegebesluiten	2025
	in €
Verlenging inhuur eilandteam	-22.000
Totaal	-22.000

Verlenging inhuur ten behoeve van het Eilandteam

Om de continuïteit van het Eilandteam te garanderen is de inhuur personeel voor de periode januari tot en met 1 maart 2025 verlengd. In 2024 was door ons college al besloten de onderhavige middelen beschikbaar te stellen. Abusievelijk was dit bedrag niet opgenomen in de begroting voor 2025.

1.4 Overige ontwikkelingen en voorstellen

Overige ontwikkelingen en voorstellen	2025
	in €
Opvang vluchtelingen 2025 - Specifieke uitkering Rijk	1.154.000
Opvang vluchtelingen 2025 - lasten gemeente	-577.000
Totaal	577.000

Opvang vluchtelingen 2025

Voor de bekostiging van de opvang van ontheemden uit Oekraïne heeft de gemeente Terschelling bij het Rijk een aanvraag ingediend voor een specifieke uitkering. Mede omdat we de opvang als gemeente grotendeels in eigen beheer regelen, denken wij in 2025 minimaal een voordeel van €577.000 in te kunnen boeken. Mocht gedurende het jaar blijken dat de kosten lager of hoger uitvallen dan zal er in de 2e bestuursrapportage 2025 een voorstel tot correctie volgen.

1.5 Prioriteitenlijst College 2025

In de begroting voor 2025 zijn door ons 19 speerpunten benoemd. Omdat de realisatie daarvan ook gepaard gaat met de besteding van middelen is door ons bij de behandeling van de begroting in de raadscommissie toegezegd er op terug te zullen komen c.q. een verdiepingsslag te zullen maken. Daarom treft u hierbij de onderstaande prioriteitenlijst aan. Om deze prioriteiten te kunnen realiseren en alle onderwerpen uit te kunnen voeren voor 2026 zijn extra middelen benodigd. Deze zijn in onderstaande tabel uitgezet.

Bij het opstellen van deze tabel is ook gekeken naar de middelen die in de door uw raad nog vast te stellen jaarrekening 2024 zijn opgenomen onder de titel budgetoverheveling". Waar mogelijk is de financiering van de prioriteiten gedekt uit deze budgetoverhevelingen waartoe uw raad formeel nog moet besluiten. Daarmee wordt dus vooruitgelopen op de besluitvorming over de jaarrekening 2024.

Prioriteitenlijst College	2025
	In €
Mobiliteit	-80.000
(onttrekking reserve) Budgetoverheveling haven (deel t.b.v. mobiliteit)	80.000
Parkeren Oud West	-258.000
(onttrekking reserve) Budgetoverheveling parkeren oud west	25.000
Strandbeheer en uitvoering (douche en toiletunits)	-50.000
(onttrekking reserve) Budgetoverheveling strandbeheer	50.000
Vuilwaterlozing recreatievaart	-50.000
Waterstrategie Terschelling	-50.000
Standplaatsenbeleid	-15.000
Kampeerbeleid	-195.000
Terrassenbeleid	-75.000
(onttrekking reserve) Budgetoverheveling terrassenbeleid	10.000
Horecabeleid	-8.000
Toeristische visie	-10.000
Mestvergisting	-35.000
Onderwijs	-15.000
Regiodeal	-29.000
(onttrekking reserve) Budgetoverheveling beleid	106.000
Totaal	-599.000

In totaal wordt voor een bedrag van €271.000 dekking gezocht uit middelen die uw raad nog zou moeten toevoegen aan de reserve budgetoverheveling.

Mobiliteitsvisie

Voor het opstellen van een mobiliteitsvisie is in december 2024 door de raad een motie aangenomen. Omdat er binnen de organisatie geen capaciteit beschikbaar is kan dit alleen

gerealiseerd worden met behulp van een externe partij. Voor deze realisatie is een budget benodigd van € 80.000. De dekking voor deze lasten kan gevonden worden in een onttrekking uit de reserve budgetoverheveling.

Parkeren Oud West

Het is bekend wat er moet gebeuren om het parkeerregime in Oud West aan te pakken. Binnen de organisatie is op dit moment te weinig capaciteit om dit project op te pakken (in ieder geval niet in 2025). Om de uitvoering voorspoedig te laten verlopen wordt extra capaciteit aangetrokken. Voor het hele project is in 2025 € 258.000 benodigd. Dit extra budget wordt gedeeltelijk gedekt door een budgetoverheveling vanuit 2024. Daarnaast is er ook een reeds toegekend investeringsbudget beschikbaar.

Strandbeheer en uitvoering (douche- en toiletunits)

Voor het beschikbaar stellen van (een)douche- en toiletunits op het strand is € 50.000 beschikbaar in 2025. Hier tegenover staat een overheveling van budget uit 2024. Wij zijn van plan dit voorjaar nog in gesprek te gaan met beheerders van strandpaviljoens om de mogelijkheden te verkennen. Voor de strandovergang in Formerum is de wens uitgesproken de mogelijkheden expliciet te bezien bij de nieuwbouw die aldaar gepland is.

Vuilwaterlozing recreatievaart

Sinds 2009 is het verboden om toiletwater te lozen vanuit recreatieschepen. Door aanvullende regelgeving die per 01 januari 2025 van kracht is geworden, wordt het lozingsverbod controleerbaar en handhaafbaar. De Friese gemeenten, het Wetterskip, de provincie Friesland en de Marrekrite werken samen aan het oplossen van de problematiek. Onderdelen van de voorgestelde aanpak zijn het verbeteren van de inzamelpunten en het aanscherpen van de handhaving. Hiervoor is een budget nodig van € 50.000.

Waterstrategie Terschelling

In de begroting 2025 is opgenomen dat de gemeente Terschelling zich wil voorbereiden op de veranderingen in de watersystemen als gevolg van klimaatveranderingen. Genoemde thema's zijn droogte, wateroverlast, behoud van de zoetwaterbel en vernatting van de kampeerterreinen. De complete strategie betreft een meerjarenproject. In 2025 word gestart met de volgende punten:

- Samenbrengen van kennis van de drie organisatie (Gemeente, Staatsbosbeheer en Wetterskip) over het gehele watersysteem
- Identificeren van ontbrekende kennis
- Verzamelen van ontbrekende kennis

De uitkomsten van deze activiteiten worden samengevoegd in een watersysteembeschrijving voor het hele eiland. Deze watersysteembeschrijving vormt de basis voor de vervolgactiviteiten. Voor het opstellen van deze watersysteembeschrijving is een budget benodigd van € 50.000.

Standplaatsenbeleid

Voor het opstellen van het standplaatsenbeleid is juridische expertise nodig. Voor het inhuren van deze expertise is € 15.000 benodigd.

Kampeerbeleid

Voor zowel het opstellen als het uitvoeren van het kampeerbeleid moet extra capaciteit worden aangetrokken. Hiervoor is een budget benodigd van € 195.000.

Terrassenbeleid

Voor het opstellen van het terrassenbeleid is een budget benodigd van € 75.000. Vanuit de budgetoverheveling 2024 is een budget van € 10.000 beschikbaar ter dekking van deze extra lasten.

Horecabeleid

Voor het opstellen van een plan van aanpak voor het horecabeleid is een budget nodig van € 8.000.

Toeristische visie

Het opstellen van een nieuwe toeristische visie willen we koppelen aan het opstellen van de omgevingsvisie. Uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 willen we beschikken over een plan van aanpak, zodat we de toeristische visie echt goed uit kunnen werken. Vanzelfsprekend zullen we zorgen voor voldoende ruimte voor realisatie en participatie. Hiervoor is extra capaciteit benodigd en daarmee een budget van € 10.000.

Mestvergisting en opwekking elektriciteit (in relatie tot landbouwmiddelen)

De landbouworganisaties op Terschelling hebben bij de provincie een subsidieverzoek ingediend in het kader van de door de provincie ontwikkelen gebiedsvisie. Het idee is de mest die op Terschelling geproduceerd wordt te vergisten en via die vergisting stroom voor de eigen bedrijven en eventueel de naaste omgeving op te wekken. Omdat er voorlopig nog geen zicht is op de toekenning van deze provinciale subsidie willen wij een bedrag van €35.000 beschikbaar stellen als ondersteuning van het initiatief van onze boeren. Indien mogelijk willen we de door ons verleende financiële bijdrage verdisconteren met de op een later moment door de provincie te verlenen subsidie.

Onderwijs

Voor het onderwijs zijn de onderstaande onderwerpen van belang. Voor sommige onderwerpen geldt dat deze uitgevoerd kunnen worden binnen de ambtelijke capaciteit, waar voor andere onderwerpen extra begeleiding moet worden aangetrokken.

- Governance: het governance project is al opgestart en vraagt ambtelijke inzet met daarbij de inzet vanuit een bureau. Hiervoor is €15.000 nodig.
- Vernieuwbouwplannen Schylger Jouw en 't Jok: deze thema's vallen in de uitwerking van het door de raad vastgestelde IHP en deels binnen projecten van de Regiodeal. Het tijdspad van deze projecten hangt af van hoe IHP en Regiodeal en de bijbehorende deadlines zich tot elkaar blijken te verhouden, hier is nu nog geen duidelijkheid over. Voor beide locaties wordt in 2025 besluitvorming over de scenariokeuze verwacht, alsmede programma van eisen. Voor het gehele is een voorbereidingskrediet van nodig.

Regiodeal

Vanaf 2025 wordt er een regisseur aangesteld voor de Regiodeal. Deze regisseur zorgt voor coördinatie vanuit de gemeente en houdt het overzicht. Hiervoor is een budget benodigd van €29.000.

Diverse overheveling t.b.v. beleidsmatige onderwerpen.

In het kader van de behandeling van de jaarrekening 2024 zullen wij u voorstellen diverse budgetten over te heven van 2024 naar 2025 door ze toe te voegen aan de reserve budgetoverheveling. De totale overhevelen bedraagt € 1.365.000. Daarvan is € 271.000 aan de prioriteiten te koppelen en resteert er een bedrag van €1.094.000 (zie 1.6 Budgetoverheveling 2024 naar 2025).

1.6 Budgetoverhevelingen 2024 naar 2025

Vooruitlopend op de besluitvorming van de raad aangaande de jaarrekening 2024 zijn de voorgestelde budgetoverhevelingen alvast opgenomen in deze bestuursrapportage. Mocht de besluitvorming anders worden dan voorgesteld dan wordt dit aangepast en gepresenteerd in de 2e bestuursrapportage 2025.

Budgetoverhevelingen 2024 naar 2025	2025
	in €
(onttrekking) Reserve budgetoverheveling	1.365.000
Budgetoverheveling t.b.v. prioriteitenlijst (zie 1.5)	-271.000
Overige budgetoverhevelingen	-1.094.000
Totaal	-

3. Ontwikkeling van de weerstandscapaciteit

De volgende tabel geeft de opbouw van het meerjarig resultaat 2025-2028 weer.

Structureel begrotingssaldo 2025-2028	2025	2026	2027	2028
	in €	in €	in €	in €
Saldo van baten en lasten	-1.412.000	-101.000	348.000	97.000
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.809.000	444.000	470.000	470.000
Begrotingssaldo*	397.000	343.000	818.000	567.000
Waarvan incidentele baten en lasten	2.412.000	552.000	245.000	470.000
Structureel begrotingssaldo	-2.015.000	-209.000	573.000	97.000

*Resultaten 2026-2028 conform gepresenteerd in 2e bestuursrapportage 2024

Op grond van bovenstaand overzicht ontstaat het volgende beeld van de ontwikkeling van de Algemene reserve en de weerstandscapaciteit in de jaren 2025 tot en met 2028.

Algemene reserve	2025	2026	2027	2028
	in €	in €	in €	in €
Stand per 1 januari	3.890.000	5.452.000	5.795.000	6.613.000
Toevoeging: (voorlopig) resultaat boekjaar 2024	1.165.000	-	-	-
Toevoeging: resultaat boekjaar*	397.000	343.000	818.000	567.000
Onttrekking: resultaat boekjaar	-	-	-	-
Stand per 31 december	5.452.000	5.795.000	6.613.000	7.180.000

*Resultaten 2026-2028 conform gepresenteerd in de 2e bestuursrapportage 2024

Wanneer de reserve recreatie wordt meegenomen in de weerstandscapaciteit ontstaat het volgende beeld.

Weerstandscapaciteit	2025	2026	2027	2028
	in €	in €	in €	in €
Stand algemene reserve per 31 december	5.452.000	5.795.000	6.613.000	7.180.000
<i>Stand reserve recreatie per 31 december</i>	<i>236.000</i>	<i>147.000</i>	<i>147.000</i>	<i>147.000</i>
Totale stand reserves per 31 december	5.688.000	5.942.000	6.760.000	7.327.000
<i>Minimaal benodigde weerstandscapaciteit</i>	<i>3.712.000</i>	<i>3.768.000</i>	<i>3.824.000</i>	<i>3.881.000</i>
Overschot/tekort weerstandscapaciteit	1.976.000	2.174.000	2.936.000	3.446.000

4. Investeringsbegroting

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de beschikbare investeringskredieten voor het jaar 2025. Dit bestaat uit een combinatie van resterende kredieten uit 2024 en nieuwe investeringen besloten in het jaar 2025.

Investerings 2025	Kredieten 2024	Mutaties 2024 (t/m 31-12-2024)	Resterend krediet 2024 (te besteden in 2025)	Besluiten/ nieuwe investeringen (2025)	Kredieten 2025
	in €	in €	in €	in €	in €
<i>Divers materiaal</i>					
Grasmaaitrekker Buitendienst	15.000	15.000	-		-
Boot havendienst	33.000	33.000	-		-
Werkbus Buitendienst	20.000	20.000	-		-
Robotgrasmaaier	-	-	-	70.000	70.000
VW Bus buitendienst/BOA's					
					-
<i>Wegen en riolering</i>					-
Aanpassen openbaar vervoer (buslus)	147.000	-	147.000		147.000
Herinrichting Groene strand en Zwarteweg	172.000	84.000	88.000	376.000	464.000
Vorbereidingskrediet Torenstraat	130.000	23.000	107.000		107.000
Torenstraat/Brandarisplein (geen def. raadsbesluit)	-			475.000	475.000
Trillingen Lies	509.000	37.000	472.000		472.000
Parkeren West	67.000	-	67.000		67.000
			-		-
<i>Haven</i>					-
Havenfront				700.000	700.000
					-
<i>Gebouwen</i>			-		-
Herinrichting gemeentehuis (Hal)	83.000	-	83.000		83.000
mjop gebouwen				1.520.000	1.520.000
					-
<i>Openbare verlichting</i>			-		-
Verduurzaming openbare verlichting	223.000	17.000	206.000		206.000
					-
<i>Immateriële vaste activa</i>					-
Vorbereidingskrediet Zuidermiede	259.000	34.000	225.000		225.000
Tonnenloods	1.000.000	225.000	775.000		775.000
			-		-
Totaal	2.658.000	488.000	2.170.000	3.141.000	5.311.000

5. Conclusie

Deze 1e bestuursrapportage 2025 geeft een beeld van de financiële ontwikkelingen over de eerste 3 maanden van 2025. De bestuursrapportage laat op dit moment een positief resultaat zien voor het begrotingsjaar 2025 van afgerond € 397.000. De ontwikkeling van de weerstandscapaciteit is tot nu toe positief voor 2025. Dit wordt met name veroorzaakt door de toevoeging van een (voorlopig) positief resultaat uit 2024. Er zijn echter ontwikkelingen gaande bij de afwikkeling van de jaarrekening die een sterk negatieve invloed hebben op het resultaat van 2024. Mochten deze ontwikkelingen doorzetten dan zal het verloop een heel ander beeld krijgen.

In het meerjarenperspectief blijft de ontwikkeling tot nu toe positief. De weerstandscapaciteit blijft in dit beeld ver boven de door de Raad gestelde norm. In de inleiding is echter al benoemd dat de ontwikkelingen ten aanzien van de begroting 2026 en verder nog niet zijn meegenomen in deze bestuursrapportage. Een aangepast en accurater verloop van het meerjarenperspectief wordt in juli aangeboden aan de raad in de vorm van de Kadernota 2026.